

Kiwa Inspecta	Nostoapuvälinetarkastajat		
Hakuohje		2020-02-05	Sivu 1 / 8
Henkilösertifiointi			

1 Yleistä

Tässä ohjeessa kuvataan nostoapuvälineiden tarkastajien sertifiointikäytäntö, sertifiointin edellytykset ja sertifiointin hakemistapa sekä sertifiointin ylläpitokäytäntö. Sertifiointi tähtää valtioneuvoston asetuksen 403/2008 5 §:n 3. momentin mukaiseen vapaaehtoiseen pätevyyden osoittamiseen.

Tässä ohjeessa kuvattu sertifiointikäytäntö on käytössä myös ahtausalalla edellytetyssä pätevyyden osoittamisessa. Valtioneuvoston asetus ”alusten lastauksen ja purkamisen työturvallisuudesta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta” (1050/2011, 28 §) edellyttää, että irtaimen nostoapuvälineen yksityiskohtaisen tarkastuksen voi tehdä myös käyttöasetuksen 403/2008, 37 §:n 1 momentissa tarkoitettu asiantuntija.

Nostolaitetarkastajien sertifiointitoiminta täyttää SFS-EN ISO/IEC 17024 sertifiointistandardin vaatimukset ja toiminnassa noudatetaan Inspecta Sertifiointi Oy:n toimintajärjestelmää. Sertifiointi-toimintoja valvoo sertifiointilautakunta ja nostolaitetarkastajien sertifiointin tukiryhmä.

Sertifiointia voi hakea kaikki halukkaat, jotka täyttävät sertifiointiedellytykset.

Ohje ja hakemuskaavakkeet ovat tulostettavissa ja ladattavissa Inspectan kotisivuilta. Käsittelyn nopeuttamiseksi edellytetään, että hakemus tehdään Inspectan sivuilta löytyvää hakemuskaavaketta käyttäen ja se lähetetään hakemukseen kuuluvine liitteineen mikäli mahdollista sähköpostitse kotisivuilta löytyville yhteyshenkilöille.

2 Pätevyysvaatimukset

Sertifiointiedellytykset koostuvat peruskoulutuksesta, nostoapuvälinetarkastajakoulutuksesta, vaaditusta kokemuksesta ja nostoapuvälinetarkastajatutkinnosta.

2.1 Koulutusvaatimukset

2.1.1 Peruskoulutus

Tehtävään sopivana koulutuksena pidetään sähkötekniikan, autotekniikan, konetekniikan ja koneenrakennustekniikan alalla tai näihin rinnastettavilla aloilla suoritettuja tutkintoja. Varsinaista

Kiwa Inspecta	Nostoapuvälinetarkastajat		
Hakuohje		2020-02-05	Sivu 2 / 8
Henkilösertifiointi			

peruskoulutusvaatimusta ei kuitenkaan ole, mutta peruskoulutus vaikuttaa vaadittavan kokemuksen määrään. Koulutus tulee osoittaa todistuksilla.

2.1.2 Nostoapuvälinetarkastajakoulutus

Tarkastajan täytyy olla saanut riittävä koulutus tehtävän suoritukseen. Koulutuksen tulee ainakin sisältää kyseessä olevia nostoapuvälineitä koskevat määräykset ja säädökset, laitteiden rakenteet ja toimintaperiaatteet, tarkastusvaatimukset ja -käytännöt, tarkastajan velvollisuudet ja vastuut sekä käytännön harjoituksia.

2.2 Kokemusvaatimukset

Henkilöllä täytyy olla käytännön kokemusta nostoapuvälineiden suunnittelusta, valmistuksesta, asennuksesta, huollosta, korjauksesta tai tarkastuksesta. Kokemus täytyy olla ensisijaisesti nostoapuvälineistä, mutta niihin rinnastettavien laitteiden huoltoon, korjaukseen ja asennukseen liittyvä kokemus (tai joissain tapauksissa myös nostoapuvälineiden käyttöön liittyvä kokemus) voidaan ottaa huomioon.

Vaaditun kokemuksen määrä riippuu peruskoulutuksesta taulukon 1 mukaisesti.

Taulukko1: Vaadittu kokemus on esitetty vuosina

Peruskoulutus	Vaadittu kokemus
Dipl.ins., insinööri, teknikko	1 vuotta
Ammattikoulu	2 vuotta
Ei alaan liittyvää koulutusta	3 vuotta

Kokemus on osoitettava työtodistuksin tai niihin rinnastettavin selvityksin.

Sertifiointi voidaan hakijan tai työnantajan halutessa tai sertifiointielimen harkinnan mukaan rajoittaa koskemaan vain nostoapuvälineitä, joihin hakijalla on koulutusta ja kokemusta esim. tietyn tyyppisiä tai tietyn valmistajan tuotteita.

Hyvällä koulutuksella on mahdollisuutta lyhentää kokemusvaatimusta, kuitenkin enintään 50 %. Kokemusvaatimusta voidaan lyhentää myös, jos sertifiointia haetaan rajoitettuna.

Kiwa Inspecta	Nostoapuvälinetarkastajat		
Hakuohje			
Henkilösertifiointi		2020-02-05	Sivu 3 / 8

2.3. Tutkinto

Tutkinnon jälkeen osanottajille ei anneta kysymyksiin oikeita vastauksia tai muuta yksityiskohtaista tietoa materiaalista, vaan vain tieto läpäisemistä tai hylkäämisestä. Tutkintoon osallistujalle voidaan ilmoittaa yleisesti, millä alueella hänen tiedoissaan tai taidoissaan on puutteita. Hylätyn tutkinnon tai sen osan saa uusia aikaisintaan kahden viikon kuluttua.

Tutkinnossa kokelaan on noudatettava valvojan antamia ohjeita. Kokelas, joka ei noudata ohjeita tai syyllistyy vilppiin, poistetaan tutkinnosta. Kokelas, joka on syyllistynyt vilppiin saa osallistua uuteen tutkintoon aikaisintaan vuoden kuluttua.

Tutkinnot voidaan järjestää tarkastajakoulutuksen yhteydessä tai tutkintoja voidaan järjestää myös erillisinä. Tutkinnot koostuvat teoriaosasta sekä käytännön osasta, jossa tarkastetaan 5 kpl erilaisia nostoapuvälineitä. Tavallisimmin käytännön osan tarkastettavat kohteet kuuluvat pätevyysalueisiin 1-5.

Pätevyysalueet:

1. kettinkiraksi
2. teräsköysiraksi
3. tekokuituinen päällysteraksi ja nostovyö
4. nostotarrain
5. nostosaksi
6. nostomagneetti
7. alipainetarttuja
8. nostohaarukka
9. nostopalkki
10. henkilönostokorit
11. erityisvälineet

Kaikki perustutkinnot järjestää tällä hetkellä Taitotalo (AEL-Amiedu Oy).

Kiwa Inspecta	Nostoapuvälinetarkastajat		
Hakuohje		2020-02-05	Sivu 4 / 8
Henkilösertifiointi			

3 Sertifiointin hakeminen

Tutkintoa ja sertifiointia varten on hakijan toimitettava sertifiointielimelle hakemus, johon liitetään seuraavat tiedot:

- Henkilön täydellinen nimi
- Henkilötunnus
- Työnantaja
- Yhteystiedot ja laskutusosoite
- Peruskoulutustiedot (oppilaitos, valmistumisaika)
- Kokemustiedot (työtodistukset, joista selviää kokemus yksityiskohtaisesti)
- Tarkastajakoulutustiedot (lisäkoulutus)
- Kirjallinen todistus riittävästä näkökyvystä
- Tieto mitä pätevyyttä haetaan (jos poikkeaa kohdan pätevyysalue yleisestä alueesta)

Hakemisessa käytetään Inspecta Sertifiointi Oy:n kotisivuilta tulostettavaa lomaketta. Hakemusasiakirjoja ei palauteta hakijoille, minkä vuoksi hakemukseen tulisi liittää alkuperäisistä todistuksista kopiot. Työnantajan edustajan on aina vahvistettava hakemus allekirjoituksellaan.

Näkökyvyn todistamiseen riittää ns. Jaeger taulun nro 1 avulla tehdyn testin hyväksytty tulos. Jaeger -1 testissä kokelaan on kyettävä lukemaan Times New Roman N 4.5 tekstiä tai vastaavia kirjaimia (kirjainten korkeus 1,6 mm) vähintään 30 cm etäisyydeltä. Näkökyky vaaditaan vähintään toisesta silmästä, silmälasien kanssa tai ilman. Näkötodistuksesta on selvittävä kuinka näkökyky on testattu ja siinä on oltava testin tulos.

Sertifiointielin tarkistaa toimitetun aineiston perusteella täyttääkö hakija tutkintoedellytykset. Ellei edellytyksiä ole, hakijalle ilmoitetaan, miltä osin hän ei täytä edellytyksiä. Tutkinnon läpäisyedellytyksenä on 70 % maksimimäärästä. Tutkinnon tulos ilmoitetaan periaatteella läpäissyt/ei läpäissyt. Hylätyn tutkinnon tai sen osan saa uusia aikaisintaan kahden viikon kuluttua ja hylätyn osan viimeistään 6 kuukauden kuluttua.

Sertifikaatissa on paikka sertifikaatin haltijan nimikirjoitukselle. Haltijan on sertifikaatin saatuaan allekirjoitettava se ja toimitettava allekirjoitetusta sertifikaatista kopio sertifiointielimelle.

Kiwa Inspecta	Nostoapuvälinetarkastajat	
Hakuohje		
Henkilösertifiointi		2020-02-05 Sivu 5 / 8

4 Sertifikaatti

4.1 Muoto

Sertifikaatti toimitetaan paperiversiona tilaajalle. Inspecta Sertifiointi Oy pidättää täyden omistusoikeuden sertifikaattiin.

4.2 Voimassaolo

Myönnetty pätevyystodistus on voimassa 5 vuotta julkaisupäivästä sillä edellytyksellä, että haltija täyttää sertifiointiedellytykset ja jatkuvaluonteisesti tekee tarkastuksia. Tarkastustoiminnassa ei saa tulla 5 vuoden aikana yli vuoden kestävää katkoa.

Työnantajan on seurattava sertifioidun henkilön toiminnan jatkuvuutta ja fyysistä kykyä toimia tarkastustehtävissä. Työnantajan on myös pidettävä kirjaa sertifioidun henkilön toimintaa koskevista valituksista. Mikäli valitus on sen laatuinen, että se voisi aiheuttaa sertifikaatin peruuttamisen, siitä on ilmoitettava sertifiointielimelle.

Työantaja on myös velvollinen huolehtimaan tarkastuksessa tarvittavista laitteista ja ohjeista. Mikäli sertifioitu henkilö on samalla itse työnantaja, hän vastaa edellä esitetyistä työnantajan velvoitteista.

Pätevyystodistus on voimassa vain siinä ilmoitetun työnantajan palveluksessa. Työnantajaa vaihdettaessa todistus on vaihdettava uuden työnantajan nimiin.

4.3 Jatkaminen

Pätevyystodistuksen voimassaoloa voidaan jatkaa uudeksi viisivuotiskaudeksi edellyttäen, että tarkastustoiminta on ollut jatkuvaluonteista ja muut sertifiointiedellytykset ovat olemassa.

Pätevyystodistuksen jatkamisen yhteydessä haltijan on toimitettava seuraavat tiedot tai asiakirjat

- hakemuskaavake
- alkuperäinen sertifikaatti
- työtodistus tai selvitys, josta selviää jatkuvaluonteinen työskentely tarkastustehtävässä
- kirjallinen todistus riittävästä näkökyvystä
- tiedot mahdollisista pätevyystodistuksen haltijan toimintaa kohtaan tehdyistä valituksista

Kiwa Inspecta	Nostoapuvälinetarkastajat		
Hakuohje		2020-02-05	Sivu 6 / 8
Henkilösertifiointi			

Pätevyystodistuksen jatkohakemus tehdään Inspecta Sertifiointi Oy:n kotisivuilta löytyvällä hakemuskaavakkeella. Hakemuksessa annetaan tiedot jatkuvaluonteisesta työskentelystä ja haltijan toimintaa kohtaan tehdyistä valituksista eikä niistä tarvita erillistä todistusta.

Pätevyystodistus on toimitettava jatkettavaksi aikaisintaan 3 kuukautta ennen sen umpeutumista ja korkeintaan 1 kuukausi umpeutumisaajan jälkeen, jotta se olisi jatkuvasti voimassa.

4.4 Uudelleen sertifiointi

10 vuoden kuluttua ensimmäisestä sertifiointista haltijan on osoitettava, että hän tietonsa mm. nostoapuvälineistä sekä säädöksistä ja määräyksistä ovat ajan tasalla. Osoitus tehdään osallistumalla nostoapuvälinetutkintoon.

5 Tietojen julkaiseminen

Sertifiointielin pitää sertifioiduista henkilöistä ja heidän pätevyysalueistaan luetteloa, joka on kaikkien halukkaiden nähtävissä Inspectan kotisivuilla. Hakemusasiakirjat sertifiointielin käsittelee luottamuksellisina ja arkistoi ne vähintään 10 vuotta.

6 Sertifikaattien peruuttaminen

Sertifioija voi peruuttaa sertifikaatin joko määräajaksi tai kokonaan.

Ennen sertifikaatin lopullista peruuttamistaertifioija pyytää sertifioidulta henkilöltä selvityksen tilanteesta. Sertifioijan halutessa ja tulkinnanvaraisissa tapauksissa asian käsittely annetaan sertifiointilautakunnalle, joka voi halutessaan ohjata asian käsittelyn sertifiointialueen tukiryhmälle. Lautakunta tai tukiryhmä antaa oman, sertifiointin voimassaoloa koskevan esityksensä sertifioijalle. Sertifioija tekee sen jälkeen sertifikaatin voimassaoloa koskevan päätöksen.

Sertifikaatin peruuttamisen syynä voi olla

- Merkittävä katkos tarkastustoiminnassa
- Henkilö rikkoo eettisiä toimintaohjeita
- Henkilö ei toimi tarkastustoiminnassaan annettujen ohjeiden ja standardien mukaisesti

Kiwa Inspecta	Nostoapuvälinetarkastajat		
Hakuohje		2020-02-05	Sivu 7 / 8
Henkilösertifiointi			

- Henkilön osaaminen tarkastustyössä osoittautuu riittämättömäksi (toistuva virheellinen toiminta)
- Henkilö antaa tahallisesti vääriä lausuntoja tarkastusten tuloksista
- Sertifiointihakemuksen yhteydessä annetut väärät tai harhaanjohtavat tiedot
- Henkilö ei maksa sertifiointimaksujaan
- Henkilö ei ole vaihtanut sertifikaattiaan uuden työnantajan nimiin ja jatkaa tarkastustoimintaa entisen työnantajan nimissä sen tietämättä
- Sertifikaattia käytetään tahallisesti väärin tai harhaanjohtavasti

Sertifikaatinhaltijan tulee, sertifioidijan niin vaatiessa, tiedottaa omille asiakkailleen esiintyneistä poikkeamista.

Sertifioijalla on oikeus julkistaa sertifikaattien peruutuksia koskevat päätökset.

7 Valitusmenettely

Jos asiakas, joka hakee sertifiointia tai jolle sertifikaatti on myönnetty, haluaa valittaa sertifioidijalle sertifiointia koskevasta päätöksestä, sen tulee 14 päivän kuluessa päätöksen saapumisesta toimittaa valitus kirjallisesti sertifioidijalle.

Sertifiointilautakunta nimeää kutakin valitusta varten erikseen puolueettoman, esteettömistä jäsenistä koostuvan valituslautakunnan, johon kuuluu puheenjohtaja ja kaksi muuta jäsentä.

Valituslautakunnan kokous pidetään 21 päivän kuluessa valituksen saapumisesta. Valittajalle ilmoitetaan vähintään seitsemän päivää etukäteen kokousaika, -paikka ja valituslautakunnan kokoonpano.

Sertifioijan päätös on voimassa valituslautakunnan kokoukseen asti. Kokouksessa sekä valittajalla että sertifioidijan edustajalla on oikeus tulla kuulluksi luottamuksellisesti. Valituslautakunnan enemmistöpäätös on lopullinen.

Kielteinen päätös ei poista asiakkaalta oikeutta hakea sertifikaattia uudelleen.

Kiwa Inspecta	Nostoapuvälinetarkastajat	
Hakuohje		
Henkilösertifiointi		2020-02-05 Sivua 8 / 8

8 Yhteyshenkilöt

Voimassaolevat yhteyshenkilöt löytyvät Inspecta Oy:n internet sivuilta osoitteesta:

<https://www.kiwa.com/fi/fi/palvelumme/nostolaitetarkastajat/henkilosertifiointi.yhteystiedot2.pdf>